

Sygn. akt I C 1617/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 kwietnia 2016r.

Sąd Okręgowy w Płocku Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSO Renata Szatkowska

Protokolant: Anna Bogacz

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 7 kwietnia 2016r.

sprawy z powództwa **Z. P.**

przeciwko **(...) Spółdzielni Mieszkaniowej w G.**

o **stwierdzenie nieważności uchwały Walnego Zgromadzenia Członków (...) Spółdzielni Mieszkaniowej w G. nr (...) z dnia 27 czerwca 2015r. lub jej uchylenie**

1. oddała powództwo,
2. zasądza od Z. P. na rzecz (...) Spółdzielni Mieszkaniowej w G. kwotę 197 zł (sto dziewięćdziesiąt siedem złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

I C 1617/15

UZASADNIENIE

Z. P. wystąpił z pozwem o stwierdzenie nieważności uchwały nr (...) z dnia 27 czerwca 2015r. Walnego Zgromadzenia Członków (...) Spółdzielni Mieszkaniowej z siedzibą w G. jako sprzecznej z art. 45 a ust 6-9 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997r. Prawo energetyczne, art. 58 § 1 kc w zw. z art. 38 § 1 ustawy z dnia 16 września 1982r. Prawo spółdzielcze, art. 1 ust 1¹ w zw. z art. 4 ust. 1-4 ustawy z dnia 15 grudnia 2000r. o spółdzielniach mieszkaniowych, ewentualnie o uchylenie przedmiotowej uchwały jako sprzecznej z § 86 ust. 6 i 7 statutu spółdzielni, a także jako mającej na celu pokrzywdzenie członka.

W uzasadnieniu pozwu wskazał, iż art. 45 a ust. 6-9 Prawa energetycznego stanowi, iż zarządca budynku wielolokalowego jest odpowiedzialny za rozliczenie na poszczególne lokale całkowitych kosztów zakupu ciepła wg m.in. wskazań ciepłomierzy. W spółdzielni wszystkie budynki wielolokalowe wyposażone są w ciepłomierze, dlatego Walne Zgromadzenie nie może przeznaczać nadwyżek powstałych z rozliczenia zakupu energii cieplnej na jakikolwiek fundusz celowy. Spółdzielnia ma obowiązek rozliczenia kosztów energii cieplnej z poszczególnymi użytkownikami lokali i nie może decydować za tych właścicieli o przeznaczeniu nadwyżek z tego tytułu bez ich zgody. Podał także, że art. 38 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 16 września 1982r. Prawo spółdzielcze nie może być wykorzystywany do sposobu rozliczeń opłat zaliczkowych za energię ciepłą, walne Zgromadzenie przekroczyło swoje uprawnienia, wydając przedmiotową uchwałę, dlatego jest ona bezwzględnie nieważna (art. 58 § 1 kc). Ponadto wskazał, iż zaskarżona uchwała jest niezgodna także z art. 1 ust 1¹ w zw. z art. 4 ust. 1-4 ustawy z dnia 15 grudnia 2000r. o spółdzielniach mieszkaniowych, które przewidują, iż spółdzielnia mieszkaniowa nie może odnosić korzyści majątkowych kosztem swoich członków, a członkowie spółdzielni oraz właściciele lokali mieszkalnych w zasobach spółdzielni są obowiązani uczestniczyć w pokrywaniu kosztów związanych z eksploatacją i utrzymaniem nieruchomości tylko w częściach

przypadających na ich lokale. Uszczuplenie indywidualnego majątku członków spółdzielni poprzez przeznaczenie nadwyżek z rozliczenia kosztów energii cieplnej na bliżej nieokreślony fundusz celowy spółdzielni jest sprzeczne z powyższymi przepisami. Podał również, iż uchwała nr (...) sprzeczna jest także z postanowieniami statutu spółdzielni i ma na celu pokrzywdzenie członka; § 86 ust. 6-7 pkt 1 statutu przewiduje, iż różnice za centralne ogrzewanie rozliczane są w terminach ustalonych przez zarząd. Wykładnia tego przepisu daje podstawy do tezy, że zarząd ma obowiązek rozliczyć koszty centralnego ogrzewania na poszczególne lokale mieszkalne, a po ich rozliczeniu podać terminy do ustalenia nadpłat lub niedopłat.

W odpowiedzi na pozew pozwana spółdzielnia wniosła o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie kosztów procesu. Podała, iż Walne Zgromadzenie w przedmiotowej uchwale wskazało jedynie kierunek rozwoju działalności gospodarczej i społecznej spółdzielni, rekomendując jedynie sposób rozliczenia wyniku z tytułu gospodarki energią cieplną. Samo opiniowanie nie ma charakteru wiążącego dla zarządu, a jedynie charakter intencjonalny, do czego uprawniał spółdzielnię przepis art. 38 § 1 ustawy Prawo spółdzielcze.

Sąd ustalił, co następuje :

W dniu 27 czerwca 2015r. odbyło się Walne Zgromadzenie (...) Spółdzielni Mieszkaniowej z siedzibą w G.. W porządku obrad przyjęto m.in. rozpatrzenie wniosku L. L. i zarządu spółdzielni w sprawie ustalenia zasad rozliczania gospodarki energii cieplnej za lata 2008-2012, 2014 oraz lata przyszłe (v. protokół z Walnego Zgromadzenia (...) Spółdzielni Mieszkaniowej z siedzibą w G. z dnia 27 czerwca 2015r. k. 18-40, uaktualniony porządek obrad Walnego Zgromadzenia w dniu 27 czerwca 2015r. k. 17).

Zarządu spółdzielni zawnioskował, by Walne Zgromadzenie wskazało kierunek rozwoju działalności gospodarczej i społecznej w zakresie zasad rozliczenia gospodarki energii cieplnej, zaproponował trzy rozwiązania, m.in. by nierozliczony wynik z tytułu energii cieplnej za lata 2008-2012 przeznaczyć na fundusz celowy (v. wniosek zarządu spółdzielni z dnia 12 czerwca 2015r. k. 64).

W tym dniu Walne Zgromadzenie podjęło uchwałę nr (...) o następującej treści „wskazać kierunek rozwoju działalności gospodarczej oraz społecznej (...) Spółdzielni Mieszkaniowej w G. w zakresie rozliczenia wyniku z tytułu gospodarki energią cieplną za lata 2008-2012 w wysokości 196.037,82 zł w ten sposób, że rekomendować jego przeznaczenie na fundusz celowy” (v. uchwała nr (...) k. 6).

Za przyjęciem uchwały głosowało (...) osób, przeciw (...) osoby (v. protokół z Walnego Zgromadzenia (...) Spółdzielni Mieszkaniowej z siedzibą w G. z dnia 27 czerwca 2015r. k. 38).

Wcześniej Rada Nadzorcza spółdzielni także zajmowała się kwestią rozliczenia nadwyżki energii cieplnej; postanowiła jednak pozostawić zarządowi sprawę uregulowania nadwyżki (v. protokoły z posiedzenia Rady Nadzorczej (...) Spółdzielni Mieszkaniowej z siedzibą w G. z dnia 3 czerwca 2015r. i z dnia 18 czerwca 2015r. k. 67- 75).

W dacie podjęcia powyższej uchwały statut spółdzielni przewidywał w § 25, iż do wyłącznej właściwości Walnego Zgromadzenia należy m.in. uchwalanie kierunków rozwoju działalności gospodarczej oraz społecznej i kulturalnej. § 84 zaś stanowił, iż członkowie spółdzielni i właściciele lokali zobowiązani są ponosić wydatki w postaci kosztów eksploatacji, koszty centralnego ogrzewania, dostawy wody i odprowadzenia ścieków, eksploatacji dźwigów osobowych, koszty działalności społecznej, i oświatowo-kulturalnej, odpisy na fundusz remontowy oraz koszty zarządzania nieruchomościami, przypadające na gospodarkę zasobami mieszkaniowymi. § 86 ust. 5 przewidywał, iż różnice (nadpłaty lub niedopłaty) za centralne ogrzewanie rozliczane są w terminach ustalonych przez zarząd (v. statut (...) Spółdzielni Mieszkaniowej w G. k. 41- 53).

Z. P. jest członkiem (...) Spółdzielni Mieszkaniowej z siedzibą w G. (v. okoliczność niesporna).

W Sądzie Rejonowym w(...) toczą się sprawy o sygn. I C (...) i I C(...) z powództwa członków spółdzielni przeciwko spółdzielni o wypłatę nadwyżek wpłat za energię cieplną, zadana ze spraw nie została zakończona (v. okoliczność przyznana przez obie strony).

Powyższy stan faktyczny jest niesporny, ustalony został na podstawie dokumentów w postaci: protokołu z Walnego Zgromadzenia (...) Spółdzielni Mieszkaniowej z siedzibą w G. z dnia 27 czerwca 2015r. (k. 18-40), uaktualnionego porządku obrad Walnego Zgromadzenia w dniu 27 czerwca 2015r. (k. 17), uchwały nr (...) (k. 6), statutu (...) Spółdzielni Mieszkaniowej w G. (k. 41- 53), wniosku zarządu spółdzielni z dnia 12 czerwca 2015r. (k. 64), protokołów z posiedzenia Rady Nadzorczej (...) Spółdzielni Mieszkaniowej z siedzibą w G. z dnia 3 czerwca 2015r. i z dnia 18 czerwca 2015r. (k. 67- 75).

Sąd oddalił wniosek powoda o załączenie akt sprawy I C(...) i C (...) Sądu Rejonowego w (...); fakt, iż sprawy takie się toczą, nie jest sporny między stronami, a powód nie wskazał dokumentów z akt spraw, które chciałby powołać jako dowód w niniejszym procesie. Wbrew twierdzeniom powoda, okoliczność, iż przeciwko spółdzielni toczą się sprawy o rozliczenie nadwyżki z tytułu wpłat za energię cieplną nie stanowi dowodu nieprawidłowego działania spółdzielni w zakresie podjęcia przedmiotowej uchwały.

Za nieprzydatne dla rozstrzygnięcia sprawy sąd uznał dokumenty w postaci: regulaminów rozliczenia energii cieplnej w pozwanej spółdzielni, opinii prawnej adwokata (...) i adwokata K. W., a także zeznania świadków, wskazanych w piśmie z dnia 17 września 2015r. i nagranie przebiegu posiedzenia, podczas którego podjęto uchwałę. Dla rozstrzygnięcia, czy zaskarżona uchwała sprzeczna jest z prawem lub statutem spółdzielni, dokumenty powyższe i zeznania świadków a także nagranie odnośnie przebiegu czynności przy podejmowaniu uchwały, nie mają znaczenia.

Nie miały także znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy zeznania świadka, wskazanego przez pozwanego; świadek ten nie zeznawałby bowiem o faktach istotnych dla sprawy, miałby tylko przedstawić swoją ocenę, czy też opinię odnośnie skutków podjętej uchwały, to zaś nie może być przedmiotem dowodu z zeznań świadka.

Oddalono także wniosek powoda o przesłuchanie świadków na okoliczność formy i sposobu podejmowania przedmiotowej uchwały, jako że przedmiotem rozpoznania w tej sprawie nie jest tryb podjęcia uchwały, a ocena jej treści pod kątem zgodności z prawem i statutem.

Powód nie wykazał, by dokument w postaci uchwały WZ nr (...), wskazującej warunki zwrotu nadwyżki za energię cieplną, miał znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy.

Sąd zważył, co następuje:

Art. 42 ustawy z dnia 16 września 1982r. Prawo spółdzielcze przewiduje, iż uchwały walnego zgromadzenia spółdzielni obowiązują wszystkich członków spółdzielni oraz wszystkie jej organy; uchwała sprzeczna z ustawą jest nieważna, zaś uchwała sprzeczna z postanowieniami statutu bądź dobrymi obyczajami lub godząca w interesy spółdzielni albo mająca na celu pokrzywdzenie jej członka może być zaskarżona do sądu w drodze powództwa o uchylenie uchwały.

W pierwszej kolejności rozważenia wymaga zarzut nieważności przedmiotowej uchwały.

Art. 38 powołanej wyżej ustawy wymienia kompetencje walnego zgromadzenia spółdzielni, a statut pozwanej spółdzielni dotyczący tego organu powtarza treść przepisu prawa spółdzielczego w tym zakresie. W pkt 1 art. 38 wskazano jako jedno z zadań tego organu uchwalanie kierunków rozwoju działalności gospodarczej oraz społecznej i kulturalnej. Na ten właśnie zapis ustawy powołało się walne zgromadzenie spółdzielni jako podstawę podjęcia przedmiotowej uchwały.

Jednak w ocenie sądu przedmiotem tej uchwały nie było określenie kierunku rozwoju działalności spółdzielni, czy to w na polu gospodarczym, czy społecznym lub kulturalnym; treść uchwały dotyczy konkretnego problemu rozliczenia się spółdzielni ze swoimi członkami z pobranych zaliczek na opłaty energii cieplnej i nie ma nic wspólnego z planowaniem

rozwoju spółdzielni. W ocenie sądu, nie można uznać, że w pojęciu „uchwalanie kierunków rozwoju” mieści się wyrażenie stanowiska w poszczególnych, incydentalnych sprawach spółdzielni i jej członków.

Powyższy wniosek nie oznacza jednak, że walne zgromadzenie nie było uprawnione do podjęcia przedmiotowej uchwały. W orzecznictwie i doktrynie ugruntowany jest pogląd, iż walne zgromadzenie – jako najwyższy organ spółdzielni - może wyrazić swoje stanowisko w każdej sprawie, dotyczącej spółdzielni, jeżeli tylko zostanie ona wprowadzona do porządku dziennego obrad we właściwym trybie; jednakże w sprawach należących do kompetencji innych organów może ono podjąć wyłącznie uchwałę o charakterze opinii, postulatów, czy też zaleceń, pozostawiających podjęcie decyzji ostatecznej organowi właściwemu (v. wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 29 kwietnia 1999r., I ACa 31/99, wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 31 stycznia 2006r., I ACa 741/05, wyrok SN z dnia 21 września 2006r., I CSK 101/06, Komentarz do Prawa spółdzielczego A. Stefaniaka, Oficyna Wydawnicza Transit 1999r., Komentarz do Prawa spółdzielczego M. Gersdorf i J. Ignatowicza, Wydawnictwo Prawnicze 1985r.).

Wbrew stanowisku powoda, przedmiotowa uchwała nie zakazuje rozliczenia kosztów zakupu ciepła, nie rozstrzyga kwestii rozliczenia nadwyżki opłat za energię ciepłą, nie przesądza sposobu rozliczenia tej nadwyżki przez zarząd spółdzielni, do kompetencji którego – z mocy art. 48§ 2 Prawa spółdzielczego – należy podjęcie decyzji w tym zakresie. Uchwała ta nie nakłada na członków spółdzielni żadnych nowych obowiązków finansowych, ani nie uszczupla ich majątku, nie zmierza też do tego, by spółdzielnia odniosła korzyści majątkowe kosztem swoich członków, a zatem nie pozostaje w sprzeczności z przepisami ustawy o Spółdzielniach mieszkaniowych w art. 1 ust. 1¹ i art. 4 ust. 1-4. Uchwała używa słowa „rekomenduje”, co należy rozumieć, że pozytywnie opiniuje wskazany sposób rozliczenia nadwyżki. Opiniowanie nie ma charakteru wiążącego dla właściwego organu, jest jedynie wskazówką, czy postulatem dla tego organu i nie pozbawia go możliwości podjęcia ostatecznej decyzji. Słownikowo słowo „rekomendacja” oznacza ocenę, opinię o kimś lub o czymś. Nie można więc twierdzić, że uchwała WZ znosi ustawowy obowiązek rozliczenia przez spółdzielnię kosztów zakupu ciepła na poszczególne lokale, który to obowiązek przewiduje powołana przez powoda ustawa Prawo energetyczne .

Z powyższych względów sąd uznał, że zaskarżona uchwała nie jest sprzeczna z żadnym z przepisów, wskazanych przez powoda, a zatem nie można uznać jej za nieważną w myśl art. 58 kc.

Sąd nie dostrzegł także sprzeczności uchwały ze statutem spółdzielni. § 86 ust. 5 stanowi, iż różnice (nadpłaty lub niedopłaty) za centralne ogrzewanie rozliczane są w terminach ustalonych przez zarząd. Jak to już wyżej wyjaśniono zaskarżona uchwała stanowi jedynie rekomendację dla zarządu, czyli opinię, ocenę w kwestii rozliczenia nadpłaty za energię ciepłą, nie narzuca zarządowi sposobu rozliczenia nadwyżki, nie decyduje za zarząd w tym zakresie, wskazuje jedno z możliwych rozwiązań. Walne zgromadzenie nie uzurpuje sobie tą uchwałą prawa podejmowania decyzji w tym zakresie, czy zastępowania zarządu w jego obowiązkach.

W kontekście powyższych rozważań uznać należało żądanie powoda o uchylenie uchwały za niezasadne.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 98 kpc, obciążając nimi powoda jako stronę przegrywającą proces.

z/ doręczyć odpis wyroku wraz uzasadnieniem powodowi, interwenientowi ubocznemu i peł. pozwanego.